

PARSHAT MISHPATIM 2015 - SOURCE SHEET

Source 1 – Rashi on Shir Hashirim 4:5

...דבר אחר על שם הלוחות ... שהם מכוונות במדה אחת וחמשה דברות על זו וחמשה על זו מכוונין דבור כנגד דבור. אנכי כנגד לא תרצח שהרוצח ממעט את הדמות של הקב"ה לא תשא כנגד לא תגנוב שהגונב סופו לישבע לשקר....

Source 2 – Michilta de-Rav Yishmael, Mishpatim 2

ומה ראתה אוזן שתרצע מכל איברי', היה רבן יוחנן בן זכאי אומרה כמין חומר: : און ששמעה לא תגנוב, והלך וגנב, היא תרצע מכל אבריו.

Source 3 – Tosefta, Bava Kamma 7:8

שבעה גנבין הן הראשון שבכולם גונב דעת הבריות והמסרב בחבירו לאורחו ואין בלבו לקרותו והמרבה לו בתקרובת ויודע לו שאינו מקבל והמפתח לו החביות שמכורות לחנוני והמעויל במידות והמשקר במשקלות ולא עוד אלא שמעלין עליו שאילו היה יכול לגנוב דעת העליונה היה גונב שכל הגונב דעת הבריות נקרא גנב שני ויגנב אבשלום את לב אנשי ישראל

Source 4 – Rambam, Mishneh Torah, Hilchot De'ot 2:6

אסור לאדם להנהיג עצמו בדברי חלקות ופיתוי, ולא יהיה אחד בפה ואחד בלב אלא תוכו כברו והענין שבלב הוא הדבר שבפה, ואסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעת הנכרי, כיצד לא ימכור לנכרי בשר נבילה במקום בשר שחוטה, ולא מנעל של מתה במקום מנעל של שחוטה, ולא יסרהב בחבירו שיאכל אצלו והוא יודע שאינו אוכל, ולא ירבה לו בתקרובת והוא יודע שאינו מקבל, ולא יפתח לו חביות שהוא צריך לפותחן למוכרן כדי לפתותו שבשביל כבודו פתח וכן כל כיוצא בו, ואפילו מלה אחת של פיתוי ושל גניבת דעת אסור, אלא שפת אמת ורוח נכון ולב טהור מכל עמל והוות.